

מה חדש ?

חדשות מהארץ ומהעולם

יום עיון זה היווה את תחילתו של תהליך, שמטרתו להדק את הקשר בין צוותי המרכזים השונים, באמצעות עשייה משותפת, התחבטות בסוגיות משותפות והעשרת הידע במסגרת פעילויות נוספות ומגוונות.

יום עיון בנושא פדיאטריה אונקולוגית

בחודש מאי 2014 התקיים יום עיון בנושא פדיאטריה אונקולוגית, במלון קראון פלאזה-סיטי סנטר במרכז עזריאלי. יום מעניין וחשוב זה יצא לפועל לאחר מספר פגישות עבודה של צוות היגוי, שכלל אחיות מרמב"ם, שניידר, איכילוב, הדסה ותל השומר. ריכזה את העבודה לקראת יום העיון רותי אופיר, אחות אחראית של המערך הפדיאטרי האונקולוגי במרכז הרפואי רמב"ם.

יום העיון כלל מספר הרצאות בתחומים מגוונים. פתחו את היום רותי אופיר ופרופ' יצחק יניב, יו"ר איגוד הפדיאטריה האונקולוגית, אשר הציגו את חזון הסיעוד הפדיאטרי האונקולוגי בישראל. ד"ר שיפרה אש, התמקדה בחידושים בטיפול בגידולי העצם ובמבט לעתיד. ליויה כסלו האירה על נושא הבריאות המינית בפדיאטריה אונקולוגית. כריסטין אשקר מבית החולים מאייר, שיינדל אסינא מהמרכז הרפואי הדסה ועירית שוורץ מהמרכז הרפואי שניידר, דיווחו על ייחודו של פרוטוקול חדש לטיפול בלויקמיה AIEOP - BFM. ד"ר סמדר אביגד הציגה את המגמות החדשות באבחון ובמעקב אחר מחלת הלויקמיה. כבוד הרב בנימין דוד, שהגיע ממכון פוע"ה בירושלים, הציג ברגישות ובעניין רב בהרצאתו, סוגיות הלכתיות בשימור פוריות בגיל הצעיר.

מלבד ההרצאות שהוזכרו, נערך פאנל, בשיתוף אחיות ממספר בתי חולים, שבו כל אחת הציגה כיצד מתנהל במרכז שלה הקשר עם הקהילה. בפאנל זה השתתפו: פאטמה חוסיין מהמרכז הרפואי הדסה, מרגלית ברק מהמרכז הרפואי שיבא, ענת יהל מהמרכז הרפואי שניידר ורבקה רוזנקרנץ מהמרכז הרפואי מאייר. כמו כן הוקרנו קטעים מסרט הדרכה לקראת השתלת מח עצם, שהוכן בבית החולים מאייר בחיפה.

לבסוף התקיימה סדנת צחוק חווייתית, בהנחייתו של הקומיקאי עמי אנדג'ר.

יום העיון התקיים באדיבות חברת מדיסון ועמותת חיים.

איסוף החדשות ועריכה: ליויה כסלו, אחות ראשית, האגודה למלחמה בסרטן

מקבלי הפרסים בכנס השנתי של העמותה לקידום הסיעוד האונקולוגי 2014

מתוך דבריה של ג'סיקה ליבנה, יו"ר וועדת פרסים ומלגות
בעת חלוקת הפרסים

**פרס העמותה לקידום הסיעוד האונקולוגי הוענק לסטודנטית
אורלי מינץ.**

אורלי היא סטודנטית
לסיעוד בביה"ס לסיעוד ע"ש
הנרייטה סאלד, של הדסה
והאוניברסיטה העברית.
במסגרת התנסותה הקלינית
במחלקת המטואונקולוגיה
ילדים, פיתחה כלי לאומדן
דימויי גוף בילדים שחלו
בסרטן. עבודתה, שהתמקדה
בנושא רגיש וחשוב זה,

אשר מודחק לעיתים בעבודתה של האחות, משקפת
הבנה עמוקה של המשכיות הטיפול, וההסתכלות לטווח
הארוך, המהווים מרכיב כה חשוב בעבודתה של האחות
האונקולוגית.

**פרס על פיתוח שירות הוענק לגב' פאטמה חוסיין מהמרכז
הרפואי הדסה עין-כרם, ירושלים, באדיבותה הרבה של
האגודה למלחמה בסרטן.**

פאטמה החלה את עבודתה
כאחות אונקולוגית לפני
כשלושה עשורים. היא פעלה
להקמת מחלקה אונקולוגית
לילדים, ובהמשך אף הקימה
את מערך אשפוז היום.

מדברי הממליצים: "פאטמה
מצטיינת ביכולת ארגונית
יוצאת דופן, ובזכות כישורי
המנהיגות שבה, השכילה

להוביל את הצוות להישגים מקצועיים מרשימים", "על
עבודתה המסורה, על ההקפדה והשמירה על רמה
מקצועית גבוהה, ללא פשרות וויתורים, על תפקוד מעולה
תחת עומסים, ובעיקר על רוח טובה, חום, נתינה ורגישות
אין קץ במשך שנים רבות."

**פרס נוסף על פיתוח שירות הוענק לגב' אביטל רנד מהמרכז
הרפואי אסותא בתל-אביב, באדיבות האגודה למלחמה
בסרטן.**

אביטל היא אחות אונקולוגית ותיקה, בעלת ידע נרחב

וערכים מקצועיים בולטים.
אביטל יצרה סטנדרט טיפולי
חדש באסותא, היא הפכה
מרפאה קטנה למחלקת
אשפוז יום, הפועלת על-פי
סטנדרטים מחמירים של
בטיחות, איכות ויעילות
הטיפול, תוך שמירה על
אמפתיה, תמיכה נפשית
והקשבה, הנחוצים כל-כך

לחולה האונקולוגי.

מדברי הממליצים: "אביטל מעניקה לכל מטופל ומשפחה
טיפול כוללני המאופיין במקצועיות, חמלה ואלטרואיזם.
היא פועלת ללא לאות לשפר את איכות חיי המטופלים,
בעת הגיעם למכון לקבלת טיפול, באמצעות הפעלה
פיזית, תמיכה נפשית והקשבה, אך אילו לא מסתיימים עם
צאת המטופל מהמכון, אלא ממשיכים ללוות אותו בדאגה
לפעילות מעשירה גם בבית וגם בסיום סבב הטיפולים".

פרס מצוינות בתחום הפליאטיבי הוענק לגב' יפעת רווח

**משרותי בריאות כללית,
באדיבות חברת מדיסון.**

מדברי הממליצים: בשנת
1991 מונתה יפעת לאחות
אחראית ביחידה להמשך
טיפול, ומאז היא פועלת ללא
לאות בתחום הטיפול התומך.
"מעל לכל, חשוב להדגיש
את הטיפול האישי והמסור
במטופלים ובמשפחותיהם,

הקשר האישי החם והתומך, הכולל ביקורי בית במשך
כל שעות היממה, לאורך שנים רבות. תמיד היא זמינה
ועונה לפניית המשפחה או הצוות במרפאה, ואינה חוסכת
מזמנה וממרצה. ליפעת ידע רב והיא משתמשת בו לקידום
הנושאים בהם היא עוסקת. היא אכפתית וקשובה לצורכי
הזולת ומנסה לשפר את חייו של המטופל ובני משפחתו
כשהמוטו שלה הוא - הקלת הסבל והמכאוב - טיפול
תומך!"

**פרס מצוינות לאחות האונקולוגית הוענק לגב' מלכה כהן
מהמרכז הרפואי ע"ש חיים שיבא, באדיבות חברת נאופארם.**

מדברי הממליצים: "מלכה הינה האחות המתאמת של
מערך השד במרכז מירב. את התוכן העצום שתפקיד זה
מכיל, יצקה ובנתה במשך שנים של עבודה קשה, מסירות
אין קץ ושיתוף פעולה נדיר עם כל הצוות. מלכה ניחנה

על הקשר בין מטפל ומטופל בהקשר של קבלת החלטות. התהליך כולל מספר שלבים: פריסת האפשרויות, דיבור על העדפות וביור מידת ההבנה של האפשרויות, למידה ובדיקה של הנושא, חשיבה, שקילה והתלבטות, תהייה והתייעצות עם גורמים שונים, חזרה להתכנסות ובחירת ההחלטה המתאימה ביותר עבור המטופלת. התקיים דיון נלהב, ובו הובהר שהנושא מתקשר, לא רק להחלטות רפואיות, אלא לכל ההחלטות שמטופלות ובני משפחותיהן צריכים לקבל בהקשר להמשך החיים לאחר האבחנה עם סרטן השד.

בהמשך התקיימו משחקי תפקידים, שעלו מתוך הדיונים וממקרים בשטח. באחד המקרים, שסופר על-ידי פנינה גבאי, פנינה שיחקה את משפחת המטופלת ואילנה את האחות המתאמת. משחק תפקידים נוסף נעשה מתוך מקרה שהביאה לימור מבית חולים רמב"ם. במקרה זה מירה פקר שחקה את המטופלת ופנינה גבאי את האחות המומחית. בהמשך הצופות היו צריכות למלא שאלוני הערכת האינטראקציה, בהתייחס לקבלת החלטות:

1. דרוג קריטריונים להערכת איש המקצוע במהלך האינטראקציה (דוגמת: עד כמה איש המקצוע מנה בפני המטופל את האפשרויות השונות, עד כמה הסביר את היתרונות והחסרונות, ניסה לברר את ציפיות המטופל...).

2. שאלון SDM-Q-9 להערכת קבלת החלטות משותפת. לאחר מכן נערך דיון מעמיק בתחום.

בסוף היום דנו באפשרות של אחיות מתאמות בריאות השד לערוך מחקר בנושא. בימים אלה מתגבשת קבוצת המחקר.

השתלמות בנושא רדיותרפיה בפנסילבניה

דיווחה: שרית כדורי, אחות מתאמת טיפולי קרינה היחידה לרדיותרפיה, מרכז רפואי הדסה עין כרם

לאחרונה השתתפתי בהשתלמות בת שבועיים ב-Pennsylvania University Hospital ביחידה לרדיותרפיה. התקבלתי שם בברכה רבה. הוכנה עבורי תכנית מעניינת

בשילוב הנדיר שבין ידיעת החלק הרפואי-כירורגי של כל נושאי בריאות השד, רגישות רבה למצוקת הנשים הפונות לעזרה ברגעים הקשים והטעונים ברגשות ואמפתיה רבה, כמו גם התגייסות מעשית תכליתית וזריזה, על מנת להחיש את כל התהליך המורכב המביא לקבלת

החלטות.

"הנשים הפונות למרכז מירב פוגשות את מלכה, שמלווה אותן לכל אורך הדרך, החל מההודעה על האבחנה של מחלה ממארת, דרך ההסברים וההדרכה עם כל המידע הרלוונטי, ניהול וארגון כל הבדיקות הדרושות, ליווי האישה לאחר הניתוח ולאורך המעקב שבא בהמשך התהליך. כל זאת באמפתיה רבה, באנושיות, במסירות וביעילות מרשימה.

אין מתאים ממנה לקבלת פרס האחות האונקולוגית. מלכה הינה התגלמות "האחות הרחמנייה", יחד עם הידע וההבנה העמוקה בנושא שבו היא עוסקת באהבה רבה".

פרס הפוסטר הזוכה הוענק לגב' מרינה שטרייטר, בשם הצוות הרב מקצועי של אשפוז יום המטולוגי בבית החולים קפלן על פרויקט מחלקתי בנושא: "שימוש במפה טיפולית לחולים המטואונקולוגיים - שיטה ייחודית לשיפור איכות הטיפול הרפואי, הסייעודי והסוציאלי".

מטרת הפרויקט הייתה ליצור כלי ייחודי, שישירת בצורה אופטימאלית את כל הסקטורים של הצוות, ייצור אחידות בטיפול, וכפועל יוצא יצמצם טעויות וימזער עלויות. המפה הטיפולית בנויה בצורה של טופס נוח לשימוש, שמכיל את כל המדדים והמרכיבים הטיפוליים. כך, כל איש מקצוע, אשר ניגש לטפל בחולה, יכול לפתוח את מפת הטיפול ולקבל במהירות את כל המידע הדרוש לו באופן זמין ומסודר.

סדנא בנושא קבלת החלטות לאחיות בריאות השד

דיווחה: דר' אילנה קדמון

אחיות השד השתתפו בחודש יולי בסדנא בנושא קבלת החלטות, בהנחיית דר' אורית קרניאל-מילר ויערה זיסמן-אילני מאוניברסיטת תל-אביב.

השתתפו בסדנא כעשר אחיות בריאות השד.

דר' קרניאל נתנה הרצאה בנושא קבלת החלטות, והגדירה את המונח (SDM) Shared Decision Making, אשר מדבר

הכשרה בנושא אונקולוגיה וטיפול פליאטיבי מכבי שירותי בריאות מחוז דרום.

דיווחה: מלי פתיחי, אחות אונקולוגית מחוזית, מכבי שירותי בריאות, מחוז דרום.

במהלך חודשים אפריל ומאי 2014, התקיימה במחוז הדרום של מכבי שירותי בריאות הכשרה בת יומיים, בנושא אונקולוגיה וטיפול תומך. את ההכשרה ריכזה מלי פתיחי, אחות אונקולוגית מחוזית, מומחית בטיפול פליאטיבי ומאמנת רפואית. בהכשרה השתתפו 23 אחיות ממרפאות ראשוניות מרחבי המחוז.

מטרת ההכשרה הייתה להקנות ידע בסיסי בטיפול בחולים אונקולוגיים על-פי עקרונות הטיפול הפליאטיבי, תוך שמירת הרצף הטיפולי ועבודת צוות.

ההכשרה כללה שני מפגשים, כאשר כל מפגש ארך שבע שעות. ביום זה הועברו מגוון הרצאות על-ידי מרכזת ההכשרה ומרצים אורחים, מתוך מכבי ומחוצה לה.

הנושאים שהועברו על-ידי מרכזת ההכשרה התקיימו במסגרת של דיון. כך לדוגמה, השאלה מהו טיפול פליאטיבי נלמדה דרך שתי כתבות וסיפורי מקרים שהופיעו בעיתונות ארצית. האחיות חולקו לשתי קבוצות וערכו דיון, בהתאם לשאלות מנחות שהוכנו מראש. נציגה מכל קבוצה הציגה את תוצרי הדיון והביאה לידי ביטוי את עקרונות הטיפול התומך. בנוסף הועברה פעילות חווייתית בכלים מתחום ה-coaching, המכוונת לנושא "קידום תחום האונקולוגיה במרפאה שלי" מהי המטרה, הגורמים המקדמים והגורמים המעכבים. מרצים מתוך מכבי העבירו הרצאות בנושאים חשובים, כגון איזון תסמינים, תזונה של אדם שחלה בסרטן, הנחיות מקדימות, תהליכי עבודה במכבי, המוקד אונקולוגי המקוון ותיעוד ברשומה הסיעודית. במהלך הרצאה בנושא התמודדות רגשית עם מחלת הסרטן, התגלו עוצמות וחוזקות של האחיות בקבוצה. בנוסף, הוצגו לנו שירותי האגודה למלחמה בסרטן והעמותה לקידום הסיעוד האונקולוגי על ידי ליוויה כסלו, האחיות הראשית של האגודה ויו"ר העמותה לקידום הסיעוד אונקולוגי. כמו כן הוצגו שירותי הוספיס הבית של "צבר", שירות המספק תמיכה לחולה הנוטה למות ולמשפחתו.

בתום ההכשרה התקיים משוּב בכתב. מהמשוב עלה, כי המשתתפים הביעו שביעות רצון גבוהה מההכשרה, הדגישו כי ההרצאות שניתנו היו מגוונות, מקצועיות ותרמו להעמקת הידע בתחום האונקולוגיה והטיפול הפליאטיבי, ואף ביקשו להמשיך ולקיים מפגשים כאלו בעתיד.

החשוב מכל שהאחיות הבינו את חשיבות תפקידה של אחות מתאמת אונקולוגיה. קבוצת האחיות שהשתתפה בהכשרה זו, נטלה על עצמה את המשימה החשובה לרכז, לנהל ולהוביל את התחום האונקולוגי במרפאתן ולהשפיע על איכות חייהם של המטופלים האונקולוגיים במרפאתן.

ועמוסה, שכללה מעקב אחר עבודת האחיות ברדיותרפיה ותפקיד NP (Nurse Practitioner) שאינו קיים בארץ. התרשמתי מגודל מכון הקרינה, מהתנאים הפיסיים המשוכללים וממצבת כוח האדם - כ-20 אחיות צוות בנוסף ל-NP לכל תחום של מחלה. יחד עם זאת, מבחינת רמת התפקוד הסיעודי והידע באונקולוגיה, לא ראיתי הבדל גדול בהשוואה לנעשה בהדסה. נוכחתי לדעת שאנו, ברדיותרפיה עם תקן של 2.5 אחיות, מתמודדות, סועדות, תומכות וכוללות יותר תחומים בעשייה הסיעודית מאשר שם. ביומיום אנו מתפקדות כ-Advanced Nurses. ההבדל ביננו לבין NP הוא, שמצד אחד להן מותר לנהל מרפאת מעקב לאחר טיפול קרינתי, כולל רישום מרשמים, ומצד שני, הן לא עוקבות אחר המטופלים במהלך הטיפולים. בשל כך, לאחיות הצוות ברדיותרפיה, חסר ידע וניסיון באמון ובאיזון סימפטומים (דוגמת טיפול בעור, צריבה במתן שתן ועוד). בתחום זה הרגשתי שיכולתי לתרום להן רבות מהידע והניסיון שלי, ואמנם זכיתי לביטויי תודה והערכה חמים. אין ספק שהתנסות זו זרקה אור על העבודה השיטתית והמקצועית של אחיות הקרינה בארץ.

בנוסף, התבקשתי לתת לצוותים הרצאה על הנעשה בארץ, תוך התמקדות במערכת הבריאות, במרכז רפואי הדסה, ביחידה לרדיותרפיה, בעבודה הסיעודית ביחידה וב"אני מאמין" שלי. ניתן לומר, שההרצאה עוררה עניין רב מאד. ההיענות הייתה כל כך גבוהה שנאלצנו לפצל את הנוכחים לשתי קבוצות, כך שנתתי שתי הרצאות ברצף. גם השאלות ששאלו הצביעו על התעניינות רבה של המאזינים. לדעתי, יש מקום לשמר את הקשר, גם כדי לשתף ולחלוק שאלות והתלבטויות משותפות, וגם, אולי בעתיד, להרחיב את היריעה וליצור עבודה אקדמית משותפת בין צוות הסיעוד הישראלי לאמריקאי. ברצוני להודות לעמותה לקידום הסיעוד האונקולוגי, לאגודה למלחמה בסרטן ולקרן הסיעוד של המרכז הרפואי הדסה עין כרם, שבאדיבותן נסיעה זו יצאה לפועל.

חדש במרכז הרפואי ע"ש אדית וולפסון בחולון- מרכז לגילוי ואבחון מחלות שד ע"ש אליאס ליפאטין

דיווחה: דיאנה מושייב, אחות מתאמת בריאות השד

המרכז לגילוי ולאבחון מחלות שד, אשר הוקם לפני כשנה, מאבחן ומטפל בנשים וגברים הסובלים ממחלות שד, או בנשים המגיעות לביצוע בדיקות ממוגרפיית סקר, במסגרת התוכנית לגילוי מוקדם של סרטן השד.

במרכז קיים צוות רב-מקצועי, הכולל כירורג שד מומחה, רופאה רדיולוגית ורופאה אונקולוגית. כמו כן, במידת הצורך, שותפים לצוות פתולוג, רופאה גנטיקאית, מומחה פלסטיקאי שד, מתאמת שד, עובדת סוציאלית ייעודית ומזכירה של המרכז.

במרכז דימות השד, מבוצעות בדיקות ממוגרפיית סקר, הכוללת שימוש בטכניקת Tomosynthesis, המאפשרת הדמייה תלת ממדית של השד, בדיקות אולטרסאונד שד. ניתן לבצע ביופסיות בהנחיית ממוגרפיה או אולטרסאונד (כולל ממוטומיה). החל מינואר 2015 ניתן יהיה לעבור גם בדיקות MRI שד וביופסיות שד מונחות MRI. במסגרת המרכז מופעלת מרפאה ייחודית לנשים בסיכון גבוה/נשאות וייעוץ גנטי.

במרכז מבוצעים כל סוגי ניתוחי השד: כריתת גושים שפירים וממאירים, כריתת שד מלאה, ניתוחים משמרי שד, ביופסיות של בלוטת הזקיף וכן ניתוחים פלסטיים ושחזורי שד באופן מיידי או מאוחר.

המרכז מאפשר שירות כוללני בתחום רפואת השד ברמה הגבוהה ביותר, תוך שיתוף פעולה בין המקצועות השונים, שמירה על רמה מקצועית גבוהה ושימת הנבדקת ובריאותה במרכז הטיפול והאבחון. במרכז אחות מתאמת שד, המלווה ומנחה את המטופלות המאובחנות בסרטן שד, בתוך המערכת הרפואית הרב מקצועית, תוך מתן הדרכה ותמיכה באופן אישי כולל התערבות של עובדת סוציאלית ייעודית לנושא.

ניתן להגיע למרכז, הן לביצוע בדיקות הסקר והן לביצוע בדיקות אבחוניות. אישה עם ממצא קליני בשד (כאב, גוש, גרד, הפרשה) מוזמנת להגיע לאבחון אצל כירורג השד, במידת הצורך יפנה את הנבדקת להמשך ברור הדמייתי מותאם (ממוגרפיה, אולטרסאונד, MRI שד). במרכז מתקיימות ישיבות שבועיות עם צוות רב מקצועי, הדן בכל מקרה לגופו ובהמשך מתקבלות החלטות טיפוליות.

תודה
לאגודה במלחמה בסרטן

על הסיוע בהפצת העיתון ובקיום פעולותיה השונות של העמותה